

УКРАЇНСЬКИЙ САМОСТІЙНИК

Часопис Союзу Українських Провінціальних Організацій (СУПО) в ЧСР

ЛІБЕРЕЦЬ, 1 вересня 1935

7

Виходить 1 раз на місяць. — Передплата річно 12— Кч. — Окреме число 1— Кч. Адреса Редації та Адміністрації: „Український Самостійник“ Růžodol I, čp. 222, в Ліберці. Разрешение почтовою владою в Празі ч. 68.210. „Український Самостійник“.

С. ШЕЛУХИН.

ДО НАЗВИ УКРАЇНОЮ.

Надрукована стаття: „Як старе в ім'я України“ має багато помилок, недодуманості, баламутств. Пояснення назви помилкове і компромітує наше національне ім'я та самостійництво, а помагає ворогам нашим. По статті виходило-б, що назву Україною утворили або чужі хитрощі проти нас, або раболубство перед авторитетами, а ми радіємо та славословимо, що наша Батьківщина входить чужою „окрайною“ чи „пограниччям“, а нарід — окраїною якогось іншого народу чи племені. Ні! Не так!

Наше ім'я утворили нам наші прапращади ще до появи у нас Русь. Творила наше славне ім'я стародавня народня військова й воєвничка психологія Української нації, горда свідомість себе й свого чину, самостійності й соборності, а не рабська душа залежного від когось. Ключ до зрозуміння нашого імені лежить в УКРАЇНСЬКІЙ, а не в польській і не в московській психології, історії, мові, філології. Творила його та сама українська психологія, що „ліс і бор велик“ назвала Подем — місцем боїв, змагань, війни, а населення Полянми. Ця психологія придумала послати ворогові, замисль динни, меч. Вона ж утворила назву „Січ“, а для бою „січа“. Вона ж і про людей, яких переселили в інше місце, казала, що їх туди „марубали“. Територія, яку мусіли викривати мечем та шаблею і стерігти від кочовників та сусідів, „україна“ область силою зброї — це „україна“. Од цього ж пня „кра“ та слова і назва „Україною“, як од слова „поле“ назва Подем Київщина, „де ліс і бор велик“, а населення Полянми. Од того ж пня „кра“ військова сила „країнина“ (Шевченко).

Подане пояснення назви („Укр. Самост.“ ч. 5.) іде од поляків: Грондського, Яблоновського, Равіти-Гавронського й ін., та від москвичів Кулаковського, ін., нського, Волконського, Мвятотина Флоринського автори, ледячі думати й ін. Убо, переймали й ширять проти самостійності, наче наше ім'я означає нас як

ОКРАЇНУ, ПОГРАНИЧЧА, — і роблять прислугу ворогам, нії твердять, що Україна є окраїною їх землі, а нарід — окраїною їх племені, тому не має прав на самостійність.

Стаття починається з заяви, наче б в науці не можна нічого сфальшувати, особливо в історії. Та ніде ж не має стільки фальшування, як в історії й філології. Скільки жж, Україні, від того натерпілися й теримо. Ми не одинокі. Прочитаймо у Бокля про навмисних, ненавмисних, необережних і просто нахабних та дурних фальшіників історії. Російський уряд старався підкупити Вольтера, Енгеля й ін., щоб не писали правди про Україну, а слухалися в Петербургу. Драгоманів писав, що в Росії філологічні й історичні науки на службі у політики. А скільки законів, особливо, норманістам, зробив Грушевський. Сфальшований початок історії з 862 р. та Руріка так охоронявся урядом, що по виразу проф. Васілевича в праці 1858 р. „ніхто не наслідовався писати про до Руріківські часи“. Це загальмувало розвиток науки, а історикам, як Крип'якевич або Дм. Дорошенко, утворило таку іверсію, що живуть нею ще й досі ніки не можуть очуматися од російського чаду. В 1925 р. проф. Бодуен де Куртене в „Зап. Наук. Т-ва ім. Шевченка“ зробив рішучу заяву проти польських і московських учених, що дехто з них через політику, а дехто просто за підкуп фальшувати науку. А академ. Балагій тоді ж опублікував документи з наказами влади ученим фальшувати науку проти України.

В останніх часах Воиня в „Нов. Часі“ опублікував документи, як проф. Ягіч піддержував проти нас Струве, від акції проти нас і проти назви Українщина, інтригував у Босній для Відня, агітував серед наших приятелів, щоб вони вступили проти нас, на що акц. Корш обізвав його імперсько-королівсько-австрійським тайним радником, гідним старого австрійського урядовця й поліциантом, який логіку науки приносить в

жертву логіці поліцианта. В 1917 р. в Полтаві у губернатора Богговута знайдено таємне розпорядження московської влади підкупити учених, письменників, видавців, щоб ширили, наче слово „україна“ означає „окрайну“, „пограниччя“ Польщі й Росії, а нині „окрайну“ господарства російського, і що „українського народу“ ніколи не було й не існує на світі. Так от, бачите, як фальшувати науку та ще нам на шкоду. Міг би у цій справі навести просто дивовижні приклади фальшування, але хіба не досить того, що наука і правда підкupu не потрібують! Звертаю увагу на це тому, що помилкове твердження статті, наче в науці не можна нічого сфальшувати, є для нас особливо шкідливим. Воно приспалає самостійність думання, тому нищить самостійництво взагалі, робить шкоди рабством думки, позбавляє людину критичного відношення і творить іверсію думання, а взагалі убиває енергію свого думання, творчості нової ідеї, шукання істини, одстоювання правди. Це і нам, і нікому не потрібне, всім шкідливе і вимагає проти себе боротьби.

На основі поліційного привису, паперу Богговута ин. Волконський надрукував проти нас чотири книжки французькою, англійською, італійською і московською мовами, де особливу увагу звернув на наше національне ім'я, що воно само повалоє наше претензі на самостійність, бо означає, що Україна не є самостійна, а тільки окраїна, пограниччя Росії.

Далі буде.

З цим числом адержуємо висилку часопису другій частині післяплатників. Для евентуального вирівняння передплати додаємо до сьогоднішнього числа складанку. П. Т. читачам, котрим адержимо висилку в наступний числом, зроблено на адресі чорнилом колісце. Спішіть в передплату! Хто не думає нашого часопису передплатувати просимо його повернути. АДМІНІСТРАЦІЯ.

В єдності сила.

Світові події стали товчком до збільшеної діяльності і між українським народом. Наш народ живе в дуже тяжких обставинах як в краю, так і на еміграції. Український народ з великим напруженням сил працює і бореться в окупованих як на західно-українських землях з ляхами, так і на східно-українських — з москалями. Українська еміграція також працює в міру своїх сил і свідомості своїх завдань. Та негода є в тому, що українська еміграція є відрвана... від свого народу. Українська еміграція може зробити великі послуги своїй Батьківщині у формі пропаганди української ідеї серед чужинців найрізноманітнішими способами: пресою, викладами, українською піснею та музикою й т. п. Але одною з найбільших послуг, яку принесла б українська еміграція нашій землі України тоді, коли б вона вже остаточно прийшла між собою до порозуміння в ім'я нашої найвищої ідеї і мети — Соборної Самостійної Української Держави. Та щоби вже не на словах, а на ділі перебрала об'єднання між собою. Знаком розв'язності може послужити наша еміграція в Чехословаччині. Природно, що вона за це не падає на бунтівних українських стрільців, які вже давно виявили добру волю перевести об'єднання української еміграції в цілій Чехословаччині, що до певної міри сталося через утворення СУПО, але на цей нездоровий стан мусить відповісти в першу чергу неактивна українська інтелігенція, а головною та, яка є матеріально добре забезпечена, має добрі посади та тепер зовсім не думає про бунтівне славне українське стрільцтво, яке живе в невідрадному положенні, а яке ті ж самі неактивні інтелігенти, як бунтівні українські старшини, вели до боїв за волю України. Не меншу вину несуть і деякі активні одиниці, які на партійно-політичній полі між собою так дуже розсварені, що ніяк не можуть порозумітися в інтересі загально-українському. А на цьому завчало найбільше тернить бунтівне українське стрільцтво. Деякі одиниці, а часами і цілі товариства піддаються впливам таких розсварених панів та часто нероздумано рішаються в своїй організаційній праці на такі кроки, на які людина при нормальному житті ніколи не рішлася б. Такий нездоровий стан викликаний нерозумінням всеукраїнської національної мети заносить пера і в організовані ряди недовіря, а члени такого товариства замість того, щоби виявити активну та планошу співпрацю, стають апаратами несовісних „проводирів“, що ведуть не до здійснення поставлених завдань, а до безглузлого самогубництва українців українцями на сміх ворогам. Такі люде адібно тільки критикувати чужу працю, але своїх злих діл під носом не бачуть та ніколи не хочуть зрозуміти того, що вони не тільки мають права, але також і обов'язки. Тільки в міру виконання своїх обов'язків може коханий вимагати права. Тому ми мусимо боротися з алом, яке вносить розклад в українські організовані ряди. Передусім треба, щоби коханий зрозумів, що і в громадських організаціях мусить бути дисципліна.

Мусимо вірити в успіх нашої праці, мусимо вірити в те, що робимо — в працю, яка принесе користь нашому українському народові. Найближчою отже, працею, яку мусить українська емі-

грація в ЧСР якнайскорше виконати є тривале об'єднання всіх поважних українських організацій, які стоять на ґрунті самостійності і соборності, бо цього вимагають загально-національні інтереси. Ми бунтівні українські воляки свідомі того, що за волю України не боролася виключно та чи інша політична партія, але цілий свідомий український загаль, отже і в майбутньому судьба нашої Батьківщини буде залежати від активності цілого українського народу, а не від тієї чи іншої групи людей. Тому між українськими емігрантами в Чехословаччині, які в своїй більшості є бунтівними українськими воляками живе все ще та свідомість, що тільки в єдності сила та що тільки об'єднані в одну велику активну громаду принесемо кінцять українській нації.

Ще і досі живуть в нашій пам'яті славні дії, коли об'єднані Українські Арми розбили ворогів України та здобули золотoverхий Київ. Між вірними синами України, життям являється бунтівне українське стрільцтво, нема отже якогось партійного недорозуміння, а до об'єднання мусить послужити нам вже той факт, що ми всі бунтівні українські воляки, які боролася за самостійність та соборність українських земель. Живемо в часи, коли боротьба за існування стає з кожною хвилиною напруженішою. Мусимо дивитися сміло і твердо вперед. Кличемо отже всіх до співпраці, до єдності в ім'я ідеалу-мети, що ми в збройній боротьбі завадали, а в 1917—1919 рр. особливо, здійснювали і про який представники всіх українських земель проголосили в Києві 22. січня 1919 р.

Отже до спільної праці і боротьби в ім'я Соборної Самостійної Української Держави.

Чи не забули ви на бунтівного чотаря М. БЛЮКУРА, інваліда без обох ніг, котрий тернить голод, бо не дістає жадної сталої допомоги, а судьба його залежить від людей доброї волі! Жертви монети заслати через Редакцію „У. С.“

Нові приписи про побут чужинців у ЧСР.

Все в минулому числі „У. С.“ згадували ми, що з дня 15. липня 1935 р. діє в ЧСР новий закон про побут чужинців, а то ч. 53-1935 та розпорядження авдіє з дня 1. VII. 1935, ч. 145.

На підставі цих нових приписів вже коханий чужинець подає прохання про дозвіл на побут в цілій Чехословаччині або в якійсь окрузі республіки і має оголосити свій перший побут в ЧСР у часі, коли діє цей новий закон, а окрім все голосить звинувачення.

Чужинцем є після цього закону коханий, хто не може довести, що є громадянином чехословачької республіки.

Коханий чужинець старший 14. літ, який думає адекватно в ЧСР довше ніж 2 місяці, або вже адекватно 2 місяці, мусить просити про дозвіл на побут до 6 діл по цілому 2-місячному терміні, а подання адресоване на крайній уряд (авдієвий) подати через повітовий (окрежний) уряд.

Чужинці, які в часі, коли діє сей новий закон є вже в ЧСР і має шість місяців дозвіл на побут до 30 діл тобто до 15. серпня 1935 р.

Чужинець, який хоче в ЧСР бути постійно мусить довести про дозвіл на побут без огляду на те, як довго коханий тут остатися.

Про дозвіл на побут в ЧСР не мусить просити ті чужинці, які мають а) Нансенів паспорт або б) документ на побут в ЧСР без

На кооперативні теми.

Сказано було в 5 числі „У. С.“, що ідея кооперації почала скоро ширитися по цілому світі.

І так у Франції підняв цю думку Шарль Фур'є. Він пропагував закладання сільських кооператив для спільної продажу різних продуктів, для спільного накупки споживчого товару і для організації дешевого кредиту. Однак праця його була марною, народ не розумів під ту пору ідеї кооперації. Інші кооперативні працівники пішли так далеко, що ставили вимоги до держави, щоб вона давала гроші на різні кооперативні підприємства і багаті люде мали б також грошево допомагати. За те назвали їх утопістами (мрійниками).

Подібно як Роберт Овен в Англії, так Льюї Баян і Бюше дали свої власні гроші на організацію виробничих кооператив-спілок. Та й ті спроби закінчилися невдачею, а то через брак ідейних людей, котрі б ідею перевели в життя, що бралися здійснити трудніші річі — як виробництво, замість зачати скромніше та легше, як це робили Ротдельські товари — від крамички і малої каси, а найголовніше, що числяли лише на свої власні сили, а не на те, що їм держава або багаті громадяни дадуть.

При кінці XIX століття славні мужі Роніні та Шарль Жід — живий ще досі — почали працю на кооперативному полі і під їх впливом кооперація у Франції почала ширитися вже власними силами і то як по містах так і по селах. Нині займає кооперація у Франції одне із перших місць.

Налягати агадати, що проф. Шарль Жід абагачує українську кооперативну літературу цінними статтями в „Кооперативній Республіці“ у Львові.

ВИБРАНІ ДУМКИ.

Розвернися на всі боки
Ниво-дештливо!
Та посійся не словами
А Розумом твої!

Вийдуть люде жито жати
Веселі життя!
Розвернися ж розстелся ж
Убогий твої! Т. Шевченко.

паспорту, видавний чехословачьким міністерством внутрішніх справ в Празі, а продюмуварній земський урядом, або в) посвідку крайнього уряду в Празі після § 2 закону на охорону домашнього торгу праці з дня 13. березня 1928, ч. 30. аб. а та р. ніщо ця посвідка не позбула важности перерушенням побуту в ЧСР.

Чужинці, зайняті в ЧСР на підставі закону про охорону домашнього торгу праці (§ 2) тобто, коли такий дозвіл для чужинців мусів скла форма вистарти, — мають, в часі важности цього дозволу, право на узяття дозволу на побут в ЧСР.

Практично отже цей новий закон зовсім не відноситься до українських емігрантів, був український воляк, який вже вистарти собі документ тут згаданий від а) або б), або в). Зазначаємо, що коханий український емігрант мусить мати як документ на побут, так і документ на працю.

Однак всі чужинці, які мусять просити і які не мусять просити дозволу на побут в ЧСР, мають обов'язок адекватно або на держ. поліції, або де цього уряду нема, отже на жандармерії. Відповідні архіви до голосили продають дозвіли або поліц. уряд.

Коханий отже український емігрант, який ще не оголосив на поліц. уряді, або на жандармерії, мусить так якнайскорше зробити у своєму власному інтересі.

Вибори до варшавського союму.

Як вже П. Т. читачам відомо, що вибори у Польщі розписані на день 8. вересня ц. р. Шийи хтось міг стати тепер послом (після нової реформи), мусить бути вибраний кандидатом, котрих вибирають так звані „Окружні виборчі ради“. Та ці ради складаються зі 100—200 делегатів, висланих туди повіт. радами, міськими радами, хліборобсько-промислово-торговецько-ремісничою палатою і професійними організаціями. Це все залежить влючно від державної адміністрації, які організації мають право вислати делегатів до таких рад.

Щоби хтось міг стати кандидатом на посла, до них мусить заявитися найменше четвертина делегатів окр. вибор. ради. Щоби бути вибраним на посла, треба дістати найменше 10.000 голосів. Проти такої виборчої диктатури заперестували деякі політичні українські партії і організації, котрі вибори бойкотують і участи в них не беруть.

З українських політичних організацій в Галичині бере участь у виборах УНДО, Обнова (еп. Хомишина) і УКС (митр. Шептицького), а на Волині ВУО (Пенного). Інші українські політичні організації заявили проти участи у виборах. Також і Білоруської Нац. К-т. у Вільні рішуче у виборах не брати жадної участи.

Усі польські політичні організації поза Б. Б. відмовилися від участи у виборах. Своє становище аргументують тим, що нова виборча організація унеможливила переведення незалежних послів.

Не легко відгадати „кудою вітер віє“, бо н. пр. в перемиській окрузі буд. кандидатів виявля Сапегі і В. Целевич (голов. секр. УНДА). По виборах вони мають разом іденті та вислухувати проєкти і бачити українського населення, так ново в усіх округах не лише Галичині, але й на Волині. Лише на Волині мають поляки спілку в Певниці.

Ми пильно слідкуємо за тими так званими „виборами“, а ще більше тому, що стоїмо перед „Всеукраїнським Національним Конгресом“ де всі ухвалі повинні переходити одноголосно. Тішилися ми, що на передконгресовій конференції у Львові „погодились“ всі українські партії на спільний виступ проти наших ворогів, для добра Українського Народу. Та радість не довго тривала! Дуже добра — між нами — розповсюджена приповідка „Де що в світі станеться то на українській все шкура тріщить“.

ВСІ НАВЧАЙТЕСЯ СВОЇ
ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ!

Вийшла НОВА КНИЖКА
проф. ІВАНА ОГІВКА:

„РІДНЕ СЛОВО“,
Початкова Граматика
української літературної мови.
Частина I: Фонетика й правопис, 154 ст.
Ціна 1 ал. (25 цев. для Американи)
а пересилкою.

Підручна книжка для вивчення всеукраїнської літературної мови для дітей, юнацтва й широкого громадянства.
Заявляти від Адміністрації „Рідної Мови“
Warszawa IV, ul. Słobowa 25, т. 10.
Конт. чекоме П. К. О. ч. 27110.

ДЛЯ ОДНОГО НАРОДУ —
ОДНА ЛІТЕРАТУРНА МОВА!

3 життя членів СУПО.

Памятники встановлені т-ром Саволоміч Українським Емігрантам на північно-східно-Чехії в оцідком в Градці Крульове.

Один з трьох пам'яток, який стоїть на військовому кладовищі в Пардубицях був встановлений коштом всіх трьох відділів СУЕ та дозволити жителям за українськими добродіями. Це славний пам'ятник сімох українських стрільців з гранату, які дружили з Фрэнком Гонтешлер і за службу на найбільшій увазі, бо є в чисто українському стилі (подільський хрест, тризуб, архангел, лев). Автором проєкту цього пам'ятника є молодий український скульптор з Латуринська з Праги. Працю по проєкту перевела фірма Загалма з Пардубицях. Відкриття пам'ятника відбулося дня 1. XI. 1932 р. Військовий комендант в Пардубицях наказав його від само охорону. Треба тут підкреслити, що члени відділу СУЕ в Пардубицях діяли незвичайно велике порозуміння до цієї цінної історичної пам'ятки, як сімою жертвенністю, так і переведенням тої найчорнішої праці при есгумуванні. Подано тут знімок цього гарного пам'ятника.

Памятник Українським Героям
у Пардубицях.

Шануймо пам'ятку наших товаришів по вбраті!

3 життя Українського Сокольства за Кордоном.

З нагоди 50-ліття сокольської округи Яна Жіжкі відбувся в Таборі дня 5—7. липня ц. р. один з сокольських з'їздів, в якому взяла участь коло 10 тисяч соколів і соколиць.

Українське Сокольство на Кордоні було вступлене на тому місці 16-ти членською делегацією в одностороннє з чларами. На цей раз участь українців у цьому з'їзді було півтори іно жовтоблатному правці, котрий мав на шанговою майдані, різно ж сині сорочки українських соколів відрізнялися на біло-чорному тлі.

У поході жістком б. ланка, українців, що йшли в сокольськими гістком, зустрічали бурхливими оплесками та заслухували квітами. Особливу увагу звернули на себе наші соколи з українських жальованих народних одягах. Представники нашого сокольства були запрошені на урочисті імпреви. На обіді 6. VII. ц. р. вголосом староста Соколу інж. П. Цісар промову, в якій згадав, що це з 15-століття, в часі Яна Жіжкі, встановились традиції плекачки чесько-українських паннів. Жіжковій вояки замандрували на Загоріньку Січ, де спільно з українськими козаками боралися проти австрійських навал на українську землю, а в останні часи вже біля 40 років її завдання сиріплиються на реальному ґрунті сокольської діяльності. Щодо цього на не були бурхливі оплески присутнім.

На жіці, де Жіжка отаборився — у Козькому Городі — була встановлена пропам'ятна дошка з промовами міністра др. Бенеша. Староста Соколу інж. Цісар був представлений

Градльовка. Гурток Українців (новозаснований) в Градльовці, котрий входить в склад ВУВРС в Москві, улаштував спільно з тим відділом в неділю дня 11. 3. ц. р. свято з 19-літню річницю смерті Івана Франка.

Свято відкрив голова місцедового гуртка в склад 14-ти на присутній присутній, злучивши коротко перебіг життя і заслуги І. Франка для Українського Народу. З привітом від України СУПО і ВУВРС в Терезині вступили І. Перці, котрий в своїй вадкій промові згадав на творчість І. Франка та закликав присутніх змагатися до здійснення його ідеалів, бо лише вони приведуть нас до перемоги у наших визвольних змаганнях. Життєво згадавши про тих, котрі на світанку визвольної боротьби підносили свій голос на весь світ, голос правди та боротьби. Були це Шевченко, Франко і інші, котрі були тим веселим сонцем для Українського відродження, що освітлювало нам шлях до визволення поневоленого народу... По закінченні промови хор проспівав „Не порай“.

З рефератами вступили: Ташчанко, Петрик і Величонков, а з декламаціями — Жидова, сестри Тимофіїна, Великоволицька, Мручкова, Великоволицька (молода), Інек, Бойчук Тимофій, Корнилик і інші. Реферати і декламації були доповнені співом стрілецьких і народних пісень, котрі виконав хор обох відділів під керівництвом І. Перці як гости. Це перше національне свято в Градльовці, котре вшановано в цілості власними силами, зробило на присутніх велике і жваке враження, тому вони на подорожній томи святої програми відповідали бурхливими оплесками.

Представники СУПО вислухав від кінець перебіг нашого життя на еміграції, вагу організації, пригадуючи визвольні змагання інших народів, котрі діждалися того, про що миш 45-літньої війні нарік жри сотні літ. Вказав на заслуги п. президента Масарика для чехословацького народу, як приклад наслідування гідний для української інтелігенції а її служби українському народові. Свято закінчено співом українського гімну. Присутні з задоволенням порозумілися до доду.

Хоч Т-во в Градльовці числом не велике, все ж ділом чинить та може бути приміром для тих, котрі про себе багато говорять і думають, а нічого не роблять. Сама думка нас не сирить, але найменше праця нас духово і фізично піддержує та зближає між повагу серед чужинців. Шануймо не лише себе самих, але і все те, що знамо нашим, українським а тої можемо бути щасливими, що і чужинці будуть нас українців поважати.

Присутній.

Від Редації: Тішечко, що наших братів в Градльовці відлоси пробудити та бажано їм доброго успіху а дальшій праці для добра Українського Народу!

міністрові, його дружині і іншим достойникам.

Сокольське гніздо в Пардубицях мало участь дня 30. VI. ц. р. в сокольському святі в Чеській Тршебоні, котре відбулося а нагоди 50-ліття стічно-чеської сокольської округи Північної. Участь мало 15 соколів в одностороннє під промовом старости гнізда інж. В. Мордванова. З них 8 соколів успішно вправилися спільно з чеськими.

Як у Таборі так і Чеській Тршебоні українські соколи тішечко згаляючому симпатією чеського громадянства та бурхливими оплесками в час походу.

Сокольське гніздо в Ліберці. Дня 30. VI. ц. р. відбулося сокольське з'їзд, вголосили для нові члени. Рузана відбулася на літній місці, де мають загоду нові рухливих позначитися а легімо атлетично і різноманітними гривами. Найрадіше нові рухливих грали „боді-бол“ а котрий то грі змацють дуже добрий квіт. Назвал не відлізуть рухливу так чисельно, як колись було, часто не в класній пречина.

Дальші концерти на будову пам'ятника Українським борцям з Йозефом.

Інж. С. Зеріаль 10-; Збірна ліста ВУВРС в Лисі в. 5-; І. Якім 8-; В. Хлодас 5-; Яворський, Кулик, Тимко, Пазик, Гуродешан, Козмарик і Ленцік по 1-; а Тощирік 0-50. Збірна ліста ВУВРС в Ліберці: Відаля УВРС 20-; І. Мельник 10-; А. Серапаня і О. Турчак по 2-; М. Бочко і Д. Федітанк по 1-; Кч. Комітет всіх жертводавців ширі днує. Хто черговий?

